

26.0001327

Uitgaande documenten gemeente Sluis

Aan de gemeenteraad van Sluis

Oostburg, 3 juni 2026

Onderwerp: Regioplan Zeeuws-Vlaanderen Nationaal Programma Vitale Regio's

Beste raadsleden,

Het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) startte in april 2025 met het doel om structureel de brede welvaart, leefbaarheid en voorzieningen in elf regio's in Nederland te versterken. Eén van de regio's is Zeeuws-Vlaanderen. Voor het NPVR stelden we met het Rijk een Regioplan op. Wij zijn blij dat wij dit plan nu aan u kunnen toesturen. Het Regioplan is een uitwerking van de strategische regiovisie Zeeuws-Vlaanderen en vormt de basis voor de langdurige samenwerking tussen Rijk en regio. Samen met de verschillende partners in de regio en met het Rijk gaan we nu aan de slag met een Uitvoeringsagenda voor concrete projecten en acties.

Sinds 2023 informeerden wij u meerdere malen over de voortgang in dit proces, zowel schriftelijk als via regionale raadsbijeenkomsten. In deze brief gaan we in op de stand van zaken en blikken we ook kort terug op welke stappen er gezet zijn. Verder leggen we uit welke relatie er is met diverse andere samenwerkingen, waaronder Zeeland 2050.

Het Nationaal Programma Vitale Regio's is een vervolg op Elke Regio Telt!

Het doel van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) is om met een gebiedsgerichte aanpak in te zetten op leefbare regio's, een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau en op een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners. Dit programma is het vervolg op het onderzoeksrapport Elke Regio Telt! (2023). Het rapport Elke Regio Telt! laat zien dat brede welvaart ongelijk verdeeld is en vraagt om een langdurige gebiedspecifieke inzet. Het rapport pleit voor maatwerk per regio en een betere samenwerking tussen overheden en een integrale benadering van opgaven. Daarnaast pleit het voor een andere beleids- en investeringslogica, waarbij niet sectorale efficiëntie, maar brede welvaart en regionale samenhang leidend zijn. En waarbij middelen gericht en langduriger worden ingezet in regio's waar de opgaven het grootst zijn, om zo structureel de kansen en leefbaarheid voor inwoners te verbeteren.

Het doel van het Nationaal Programma Vitale Regio's

Het Nationaal Programma Vitale Regio's heeft drie doelstellingen:

1. Een veilige en leefbare regio;
2. Een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau;
3. Een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners in de regio.

Als rode draad in het programma staat een goede samenwerking tussen Rijk en regio centraal. Door de langjarige aanpak is er structureel aandacht voor het benutten van kansen en het oplossen van knelpunten. Daarbij is er aandacht voor grensoverstijgende samenwerking. Ook zijn er mogelijkheden om experimenteerruimte te benutten voor het zoeken naar maatwerkoplossingen. We werken daarmee als Rijk en regio aan een verbetering van de brede welvaart: van een spiraal van verschraling naar een spiraal van versterking.

Regioplan: langjarig plan als basis voor een gerichte aanpak

Iedere regio uit het NPVR maakt een Regioplan dat als basis dient voor de Rijk-Regio-samenwerking in de komende twintig jaar. Met het Rijk werkten wij het afgelopen jaar aan dit plan voor Zeeuws-Vlaanderen. Dit deden we als drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten en met de provincie Zeeland. In het Regioplan wordt beschreven hoe Rijk en regio samenwerken om de brede welvaart in Zeeuws-Vlaanderen te versterken. Het vertrekpunt bestaat uit kansen, knelpunten en opgaven in onze regio; en waar wij het Rijk bij nodig hebben. Bestaande documenten, zoals de strategische regiovisie Zeeuws-Vlaanderen en de aanvraag voor de meest recente Regio Deal, vormden het uitgangspunt voor dit plan. Hierdoor bouwt dit plan voort op bestaande kaders en bestuurlijke uitgangspunten. De opbrengsten van het interactieve gedeelte van de raadsinformatiebijeenkomst van 15 januari jl. hebben we ook verwerkt in het plan.

Vervolgstappen

De drie Zeeuws-Vlaamse colleges en het college van Gedeputeerde Staten hebben ingestemd met het Regioplan. Ook een aantal grote bedrijven is bereid mede te ondertekenen. Het Rijk heeft commitment gegeven om op basis van het regioplan van Zeeuws-Vlaanderen toe te werken naar een uitvoeringsagenda. Intussen zijn we al aan de slag met de uitvoeringsagenda voor de concrete uitwerking. Hierbij betrekken we stakeholders en inwoners. Wij informeren u over de voortgang. Dit doen wij onder meer in de jaarlijkse regionale raadsinformatiebijeenkomst voor Zeeuws-Vlaanderen, de eerstvolgende zal komende winter plaatsvinden.

Samenhang tussen Zeeland 2050 en NPVR

Parallel aan het NPVR loopt voor Zeeland een traject om breed te kijken naar het perspectief richting 2050 en de kansen die er zijn om samen met het Rijk aan de slag te gaan met de opgaven. Dit gaat in op slimme groei en daarmee een spiraal van versterking. Tussen Zeeland 2050 en verschillende bestaande Rijksprogramma's en -instrumenten zijn inhoudelijke verbanden. Zo ook met het NPVR Zeeuws-Vlaanderen. Door samen te werken en in beide trajecten deel te nemen zorgen we dat deze samenwerkingen elkaar kunnen versterken.

NPVR: Regionale aanpak in 11 regio's

Het Nationaal Programma Vitale Regio's richt zich met een gebiedsgerichte aanpak op 11 regio's. Dit zijn: de Kop van Noord-Holland, Noord- en Oost-Groningen, Zuidoost-Fryslan, Noard-Fryslan, Zuid- en Oost-Drenthe, Twente, Achterhoek, Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen. Deze keuze voor deze regio's kwam voort uit wetenschappelijk onderzoek op het gebied van brede welvaart, de gevoerde regiodialogen en bestuurlijke reflecties. Binnen het programma werken de 11 regio's ook samen. Een bijkomend voordeel van het samen optrekken met deze regio's is dat we samen een lerend netwerk vormen. We laten ook met de regio's een gezamenlijk geluid horen richting Den Haag.

Burgemeester Marga Vermue is landelijk bestuurlijk contactpersoon voor de 11 regio's en nam onder meer in maart deel aan een rondetafelgesprek over de regio's in de Tweede Kamer.

Het Rijk werkt aan de doorontwikkeling van beleids- en investeringslogica

Het Rijk heeft naast de gebiedsgerichte aanpak ook de intentie om te kijken naar knelpunten in de beleids- en investeringslogica. Door knelpunten aan te dragen bij de betrokken departementen, kan gericht naar oplossingen gezocht worden. Denk bijvoorbeeld aan financiering op basis van volumes, waardoor plattelandsgebieden niet altijd in aanmerking komen voor bekostiging. Er is begin dit jaar een vervolgadvisie Elke Regio Telt! aangekondigd. In het nieuwe advies brengen de 3 adviesraden -die ook het eerste onderzoek hebben uitgevoerd- verdere verdieping aan, met speciale aandacht voor de manier waarop overheidsbeleid in investeringskeuzes doorwerken in de ontwikkeling van regio's. Daarbij wordt gekeken hoe keuzes in verschillende beleidsdomeinen in samenhang uitpakken voor de beschikbaarheid van voorzieningen en kansen voor inwoners en gebieden.

Financiële middelen

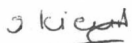
Voor de ontwikkeling van de regioplannen en uitvoeringsagenda's en de opstart van de uitvoering stelt het Ministerie van BZK voor elke regio € 350.000 per jaar ter beschikking, voor een periode van drie jaar (2025, 2026 en 2027). Op dit moment zijn er geen extra middelen beschikbaar gesteld voor de mogelijke financiële ondersteuning bij de uitvoering van de inhoudelijke opgaven in de langjarige agenda's. Dit is onlangs door de minister van BZK aan de Kamer herhaald. Voor de financiële ondersteuning van de uitvoeringsagenda zal het Rijk kijken naar waar bestaand beleid anders ingezet kan worden, waar maatwerk geboden kan worden en waar gebruik gemaakt kan worden van bestaande financiële stromen.

Wij vertrouwen erop dat we u hiermee voldoende hebben geïnformeerd en houden u op de hoogte van het vervolg.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

Bijlage:

1. Regioplan Zeeuws-Vlaanderen Nationaal Programma Vitale Regio's